N°. 3488

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 27 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 Oktober.

FRANCISCUS JACOBUS VAN VREE, *door de barmhartigheid Gods en de gunst van den H. Stoel, Bisschop van Haarlem, aan de geestelijkheid en de geloovigen van ons Bisdom, zaligheid in den Heer.*

Met dit schrijven kondigen wij U aan, Eerwaarde Medebroeders en Beminde Geloovigen, dat wij, om aan de bij onze consecratie gedane belofte, aan hetgeen uw geestelijk heil van ons vordert, en aan de verlangens van ons eigen hart te voldoen, besloten hebben om na weinige dagen, de reis naar de hoofdstad der Katholieke wereld te ondernemen.

Bij onze consecratie hebben wij beloofd, na elke vier jaren onzes Bestuurs, van den staat des ons toevertrouwden Bisdoms aan onzen Heiligen Vader den Paus verslag te zullen doen. Wij gaan thans dit verslag in persoon aan Zijne Heiligheid aanbieden, en tot mijne groote vreugde mag ik het vertrouwen te kunnen geven, dat de Opperherder in dit verslag veel zal aantreffen, waarover zijn hart in God verheugd zal worden. Dan de verzekering en vergrooting van uw geestelijk heil, Eerwaarde Medearbeiders en Beminde Geloovigen, vorderen nog voorzieningen en nog menige gunst van den Heiligen Apostolischen Stoel. Wij gaan de behoefte aan die voorzieningen en gunsten blootleggen, en daar wij dit doen bij hem, die in zijn Apostolisch ambt de magt bezit, en in zijn liefdevol hart den wil heeft om er aan te voldoen, zoo mogen wij het blijde uitzigt koesteren, dat die voorzieningen genomen en die gunsten verleend zullen worden. Eindelijk, wij gaan voldoen aan de verlangens van ons eigen hart. Indien dit toch vroeger reeds vaak verzuchtte naar den oogenblik, waarop het zich aan het gevoel, dat door een met het bloed der martelaren doorweekten en met hunne eerbiedwaardige overblijfselen vervulden grond, door de graven der Apostelen Petrus en Paulus, door de luidsprekende gedenkteekenen des christelijken levens van alle eeuwen, door den hoogsten luister der godsdienstoefeningen, en inzonderheid door de tegenwoordigheid van het zigtbaar hoofd der H. Kerk wordt opgewekt, zou mogen overgeven; hoeveel te meer moet het dan nu niet, nu het het hart eens Bisschops geworden is, verlangend uitzien naar den dag, waarop het tot voor den Stoel van Petrus genaderd, door den mond zelven van den Opvolger diens Apostel-vorsten bevestigd mag worden! (1) Want de H. Petrus, de Apostel, zoo mogen wij met den H. Petrus Chrysologus spreken, die nog op zijn eigen zetel leeft en voorzit, deelt aan die vragen de waarheid mede (2). En wij gelooven en belijden, met het Florentijnsche Concilie, dat de Paus van Rome de vader is en de leeraar van alle Christenen, en dat hem, in den H. Petrus, door onzen Heer Jesus Christus de volle magt is gegeven om de algemeene Kerk te besturen (3). Daarom, als Bisschop aan uw hoofd geplaatst, haken wij er naar, om in die hoedanigheid persoonlijk voor den Opvolger van Petrus te verschijnen, ons voor hem neer te buigen, en met onze eigene ook uwe verzekeringen van diepe vereering, innige gehechtheid en kinderlijke gehoorzaamheid aan te bieden; om van daar verlichting en versterking in de bezwaren onzer bediening, en voor U geestelijke gunsten, als blijken van vaderlijke zorg en liefde, te erlangen.

Wij vragen U, Eerwaardige Medearbeiders en Beminde Geloovigen, dat gij, gedurende onze afwezigheid, onzer in uwe heilige Sacrificien en gebeden indachtig zijt, op dat de Engel ons op onze reize vergezelle, wij veel goeds erlangen en behouden in ons Bisdom terugkeeren mogen. Van nu af aan en tot dat wij, na onze wederkomst, de hervatting onzer gewone zorgen en werkzaamheden zullen aankondigen, zal de HoogEerwaarde Heer EVERARDUS STEPHANUS VAN DER HAAGEN, geheim Kamerheer van Zijne Heiligheid, Deken en Pastoor van Soeterwoude, als onze algemeene Vicaris optreden, en met al de volmagten voorzien zijn, welke hij tot de waarneming der hem opgedragene zorgen voor ons Bisdom noodig mogt hebben. Ik behoef U niet uit te noodigen om hem, in de hem opgedragene hoedanigheid, eerbied en onderwerping te betoonen; want behalve dat gij ons gezag in hem erkennen zult, moeten de herinneringen aan zijne vroegere bemoeijingen als Aartspriester, tijdens het bestaan der Zending, de bereidwaardigheid daartoe reeds opwekken.

De *oratio imperata*, uit vroeger voorschrift nog voortdurende, zal, zoolang wij afwezig zijn, tot onze intentie onder de H. Mis gelezen worden, en tenzelfden einde zal iederen Zaturdag, de litanie van de Allerheiligste Maagd Maria, ten minste na ééne der heilige Diensten, in al de kerken van ons Bisdom luide worden gebeden.

Hiermede, Eerwaarde Medearbeiders en Beminde Geloovigen, bevelen wij U allen aan God en aan het Woord zijner genade (4), hopende U weldra op de graven der HH. Apostelen en door dezer voorspraak, onzen Heer Jesus Christus aan te bevelen.

En zal dit ons herderlijk schrijven in al de kerken van ons Bisdom van den predikstoel worden afgekondigd op den eersten Zon- of Feestdag na de ontvangst.

Gegeven te *Sassenheim*, den 19 October 1857.

† FRANCISCUS JACOBUS VAN VREE,
Bisschop van Haarlem.

(1) Luc. XXII : 32.
(2) In de *Bibl. Patrum* De la Bigne, T. IX.
(3) Bij Labbe, Tom. XIII.
(4) Handel. XX : 32.

Wat dezer dagen in de politieke wereld geschied is, zal beweging brengen in de diplomatieke kabinetten van Europa. Er hebben twee gewigtige daadzaken plaats gehad, de eene in het Oosten, de andere in het Westen, die te zamen een gansch anderen toestand kunnen scheppen, dan die geboren was uit de ontmoetingen van Osborne, Stuttgart en Weimar.

1°. De beide vorstendommen, Wallachijë en Moldavië, hebben door hunne vertegenwoordigers, expresselijk zamengeroepen om hunne wenschen te doen kennen aan de mogendheden, die in de parijsche konferentie hadden bepaald, dat de Vorstendommen daartoe zouden worden uitgenoodigd, den luiden wensch uitgesproken, dat zij verlangen één rijk uit te maken onder het bestuur van een Prins uit een der westersche vorstenhuizen. Die verklaring is te Konstantinopel neêrgevallen als een bom, die het bestaande ministerie heeft uit elkander geworpen en een nieuw daarvoor in de plaats gebragt. Insgelijks zal zij te Weenen een diepen indruk hebben gemaakt, waar men voor zulke strevingen, niet zonder reden, groot bezwaar heeft. En ook in Engeland zal die verklaring niet weinig opzien baren.

Immers, mogt aan dien wensch gevolg worden gegeven, dan heeft men reeds een krachtig begin van ontleding van Turkije. De Suzereiniteit toch van den Sultan over de vereenigde Vorstendommen zal weinig te beduiden hebben, als die Vorstendommen bestuurd werden door een westerschen prins.

Oostenrijk, daarenboven verkrijgt aan de oostelijke grens, die thans geheel vrij is en genoegzaam onbeschermd kan worden gelaten, eene mogendheid, die invloed kan en zal uitoefenen zelfs op de aangrenzende oostenrijksche bevolkingen, behalve nog dat de oostenrijksche grenzen onveilig worden gemaakt. Oostenrijk heeft nu de handen overvol aan Rusland's en Frankrijk's wigt voor 't Noorden en 't Zuiden. Als ook nu nog de oostelijke grens onveilig wordt gemaakt, dan wordt daardoor de stelling van Oostenrijk niet weinig verergerd.

Dat kan den Keizers van Rusland en Frankrijk aangenaam zijn; niet zoo der engelsche Koningin. Te Londen heeft men er belang bij, dat Oostenrijk niet tegenover Frankrijk en Rusland worde verzwakt. En evenzeer moet men zich daar kanten tegen het vestigen van eene nieuwe westersche mogendheid in de Zwarte Zee, dewijl daaruit voordeel zal zijn te behalen voor Frankrijk en Rusland, ten schade van Oostenrijk en van Engeland.

2°. De tweede gewigtige gebeurtenis in Europa is het optreden aan het roer van Staat te Berlijn van den Prins van Pruissen. Men heeft alle reden om deze aanvaarding van het bestuur te beschouwen als het begin van eene nieuwe Regering. Blijkens het officiëele stuk, dat de koninklijke magt aan den Prins van Pruissen opdraagt, geschiedt zulks slechts voor den tijd van drie maanden. Maar, naar alle waarschijnlijkheid, zal de Koning van Pruissen de teugels van het bewind nooit meer opvatten. Zijne gezondheidstoestand is van dien aard, dat, ook bij toenemende beterschap, zijne regering als geëindigd moet worden geacht.

Dit is daarom van hoog gewigt, omdat de prins van Pruissen volstrekt niet deelt in de politieke zienswijze van zijn broeder, den Koning. Tot dusverre heeft hij zich wel nooit oostenrijksch-gezind betoond; maar nog veel minder russiesch. Hij heeft zich altijd gesteld tot bestrijder in Duitschland van de russische politiek, die ongetwijfeld een der grootste gevaren is voor Duitschland. Middelerwijl de Russen de vooroordeelen der Duitschers tegen Frankrijk levendig hielden, hebben zij zich behendig ingedrongen en zich meester gemaakt in Duitschland schier van allen invloed. Van de duitsche kleinere vorsten is het bekend, dat zij aan den leiband van Rusland loopen. Wat Pruissen's Koning ten behoeve van Rusland verrigt heeft, is openbaar. Maar wat minder bekend is en toch groote beteekenis heeft, is dit, dat de voornaamste legerhoofden, niet slechts van Pruissen, maar zelfs van Oostenrijk, allen russiesch-gezind zijn en voor Rusland onverholen partij trekken.

De prins van Pruissen heeft het gevaar, dat daaruit voor Duitschland ontstaat, ingezien en zich daarom tegen Rusland gekant. Als hij daarin nu volhardt, dan zal daaruit met der tijd eene andere politieke verhouding van Pruissen ten overstaan der mogendheden worden geboren. Dan kunnen Frankrijk en Rusland bondgenooten worden; maar Pruissen zal dan komen te staan aan de zijde van Oostenrijk en Engeland.

Ook voor de binnenlandsche politiek worden den prins van Pruissen andere beginselen, dan die er thans gelden, toegeschreven. Men zegt, dat hij geen vriend is van de liberale konstitutionneele hervormingen in de laatste jaren ingevoerd. Ook onder dat opzigt kan zijn optreden gewigtige gevolgen hebben.

Maar men moet die afwachten, want niet zelden gebeurt het, dat erfgenamen van den troon in oppozitie zijn tegen hetgeen hun voorganger verrigt, zonder dat zij daarom, als zij-zelven den troon beklommen hebben, een anderen weg ingaan.

Intusschen, wat daarvan ook zijn moge, het zal evenwel niets afdoen aan de belangrijkheid van den nieuwen toestand, dien de regering van den Prins van Pruissen onder de groote mogendheden aanbrengt.

Wij hebben in een onzer vorige Nommers opgenomen een brief van den baron van Hugenpoth tot Aerdt. In den aanhef daarvan staat »een tachtigjarige grijzaart". Het woord »*bijna*" is daaruit gevallen. Men moet derhalve lezen: »Een *bijna* tachtigjarig grijaard."

Men schrijft ons uit Rotterdam:

»Woensdag, den 21 Oktober, was voor de geestelijkheid en de gemeente der H. Rosalie-kerk, in de Leeuwenstraat te Rotterdam, een heugelijke dag. De zeer eerwaarde pater J. H. van Lieshout, pastoor aan genoemde kerk, vierde de vijftigste verjaring van zijne intrede in de orde van den H. Franciscus. Van die vijftig jaren bragt die algemeen geachte priester twee en veertig te Rotterdam in de H. bediening door, en wist zich al dien tijd de liefde zijner gemeente en aller hoogachting waardig te maken. Te regt verwachtte men dan ook dat die feestviering algemeene deelneming zou vinden, en in die verwachting werd men niet te leur gesteld; zij werd nog overtroffen. Reeds lang vóór het begin der plegtigheid was de smaakvol met groen en jaarschriften versierde kerk met geloovigen van elken stand geheel bezet. Ten 10 ure werd de jubelende priester, in zijn rijk en prachtig misgewaad, van uit zijne kamer, door een veertigtal geestelijken, allen met brandende kaarsen, afgehaald en in processie onder het zingen van den 148ste Psalm: *Laudate Dominus de Cœlis*, langs de kerk, onder het orgel, door het midden der kerk, in plegtigen optogt geleid voor het rijk versierde altaar. Het plegtig *Veni Creator* werd aangeheven door een goed bezet koor, met begeleiding van het orgel en koperen instrumenten, onder direktie van

den vermaarden Verhulst. Nadat het H. Evangelie gezongen was, had de eigenlijke krooning plaats, die door den Hoogw. pater Provinciaal der orde verrigt werd. Het was voor het godsdienstig gevoel een belangrijk oogenblik, toen de hooggeëerde herder op de altaartrappen met de gulden kroon versierd, voor al de aanwezigen zigtbaar was en menige vreugdetraan glinsterde in de oogen zijner geestelijke kinderen. De krooning werd onmiddellijk met een heerlijk *Te Deum* van denzelfden komponist gesloten, waarna een der ordebroeders van den Jubilaris, de Zeer Eerw. pater Op den Kamp, Pastoor te 's Hage, den kansel beklom, en eene op de plegtigheid toepasselijke rede hield, die op de aanwezigen diepen indruk maakte. De mis werd voortgezet en de zegen met het Allerheiligste besloot eene plegtigheid, die aan allen godsdienstige blijdschap en zeer veel genoegen had geschonken en nog lang in aangename herinnering zal blijven. Na het Heilig Misoffer gingen de geestelijken in processie door de kerk zoo als zij gekomen waren, waarachter de jubilaris, met den stok des ouderdoms in de hand en de gouden kroon op zijnen zilveren schedel, volgde. Groot was de aandoening van al de aanwezigen, hunnen gekroonden herder en vriend in dezen optogt te aanschouwen.

»God spare nog lang den zoo dierbaren herder voor zijne gemeente en vrienden, die ook door rijke en kostbare geschenken, waaronder een prachtig misgewaad, de sprekendste blijken hunner toegenegenheid gegeven hebben."

Met genoegen ontvingen wij, vóór bijna 2 jaren, den prospektus eener door de Gebroeders Verhoeven te 's Bosch nieuw uit te geven *Bibliotheek voor Neêrlands Katholieken*, waarvan de titel later gewijzigd is en toen werd: *Leesbibliotheek voor Christelijke Huisgezinnen.* Elke poging om de kwade lektuur te verdringen en daarvoor in de plaats iets onderhoudends en nuttigs te leveren, juichen wij van harte toe; en daarom wenschten wij, dat die onderneming tot stand mogt komen. Onze verwachting werd weldra bevredigd; maandelijks kwam ons een lief boekje onder de oogen, dat ons menige zoete ontspanning van ernstiger arbeid bezorgde. Beurtelings zagen het licht *De Irokeesche Maagd*, een verhaal aan de gewijde geschiedenis ontleend; *Ambitius*, een verhaal uit het leven, dat wij in veler handen wenschen; — *De regte weg;* — *Albina*, eene venetiaansche geschiedenis, waarin menige grootsche trek uit den gedenkwaardigen zeeslag en de overwinning van het christen leger bij Lepanto den lezer boeit; een werkje, dat een echt godsdienstigen geest ademt. Wijders *Maria*, eene amerikaansche novelle; — *Rosa Danielo*, episoden uit het tijdvak van de invallen der Saracenen in Provence; *De slotvoogdessen van Roussillon*, eene schets van Quercy in de XVIe eeuw, door de gravin E. de la Rochère, zoo gunstig bekend door hare verschillende werken, en door eene goede hand in eenvoudig en kernachtig Nederlandsch overgebragt. Eindelijk het schoone gewrocht van den gevierden oratoriaan Dr. John Henry Newman, ten titel voerende: *Callista, eene schets van de 3e eeuw.* 3 deelen. Naar het Engelsch, en met een houtgravuur versierd.

Van al de ter loops aangestipte werkjes eene beoordeeling te geven, zou ons te ver voeren en meer plaats beslaan dan ons bestek gedoogt. Over enkele derzelve lazen wij in den *Nieuwe Noordbrabanter* in der tijd een gunstig verslag. Doch Callista vonden wij hier te lande, voor zoo ver we weten, niet besproken, en gaarne willen wij daaraan eenige regelen wijden. Wij bedienen ons daarbij van eene beoordeeling, voorkomende in de *Civilta Cattolica*, vol. III, 1856, waaraan wij het volgende ontleenen:

»Volgens den beroemden Oratoriaan is zijn verhaal eene bloote vinding, behelzende slechts weinige historische feiten, welke er zijdelings zijn bijgebragt. Trouwens, de taak om tot in de kleinste bijzonderheden de openbare toestanden te beschrijven van een van ons zoo verwijderden tijd en landstreek, en vooral de taak om zijn verhaal te doen stemmen met de tijdrekening van personaadjen van dien tijd en van dien landstreek, hebben hem veel en afwisselende geleerdheid noodzakelijk gemaakt. Ook gelooven wij den schrijver volkomen, dat dit boek, schoon klein van omvang, hem meer lezing gekost heeft dan het oppervlakkig zou schijnen. Hiervan zouden onze lezers ligtelijk overtuigd worden, indien wij hen — en dit was aanvankelijk onze gedachte — in het breede het verdichtsel van Calista onder de oogen bragten. Maar later hebben wij ons bedacht, omdat wij zeer verlangen, dat het werk in zijn geheel door velen worde gelezen. Liever willen wij iets aanstippen nopens de waarde van *Calista* en derzelver verschil van *Fabiola*, die reeds algemeen bekend is.

»De engelsche Kardinaal Wiseman heeft zich een veld gekozen, zijner waardig, in het oude Rome en in de overspannen praal der grootheid, welker uiteinde een afgrond was. Hij had te doen met Patriciërs, met Prefekten en Tribunen, met edele en roemzuchtige vrouwen, ja met Pausen en Keizers; uit al deze hooggeplaatste personaadjen voert hij ons uit de luisterrijke geschiedrollen der Christenen [illegible] helden des geloofs te voor.

»Een meer beperkt en nederiger plan stelde zich de ootmoedige Oratoriaan tot onderwerp: het door een landvoogd bestuurd Afrika, en hier nog niet eens een Karthago de hoofdstad, maar eene stad van den tweeden rang, ofschoon het aardrijkskundig middenpunt van het wingewest. Zijne heldin, waarnaar zijn verhaal genoemd wordt, is eene jonge Griekin, dáár met haren broeder neêrgezet, van een ontwikkelden geest, een weinig geleerd, en meer dan een weinig laatdunkend, ofschoon niet genoeg om het beneden zich te achten, tot levensonderhoud zich met het afwerken van afgodsbeeldjes onledig te houden, welke zekere Jucundus verkoopt en waarvan hij beter dan eenig ander magazijn te Sicca voorzien is. Dezes neef Agellius is de eenige Christen, die zich aanvankelijk als dusdanig vertoond. De H. Cyprianus is welligt het eenig aanzienlijk historisch personaadje, dat men in Callista aantreft. Om deze reden zou mogelijk het eerste tooneel van Wiseman meer geschikt schijnen, om het belang der roman gaande te houden, dan dat van Newman. Doch, ofschoon er vele punten van verschil bestaan tusschen deze werken van denzelfden aard en schijnbaar zoo zeer met elkander overeenkomende, is het echter wonderbaar, dat er in zoo menig verschil, eene zoo groote wederzijdsche vergoeding bestaat, dat wij in waarheid niet zouden weten aan welk de voorkeur te geven; wij vinden beide werken overschoon, en twijfelen er niet aan of de lezers zullen er gelijk wij over oordeelen. Maar in *Callista* moeten zij zich wat matigen, en geen oordeel uitspreken over de eerste hoofdstukken, die, wat het belang der roman betreft, eenigzins beneden dat der drie eerste hoofdstukken van *Fabiola* blijven. Doch eenmaal gekomen aan het vierde hoofdstuk — *de twee Gebroeders* — en aan het vijfde — *het Avondmaal* — zullen zij er zich aan boeijen, en het boek niet neêrleggen, zonder het tot de laatste letter toe gelezen te hebben."

Wij hebben daar niets bij te voegen; alleen willen wij in herinnering brengen dat, bedriegt ons geheugen ons niet, *Callista*, bestaande uit 3 deelen in 12° met eene fraaije houtgravuur, afzonderlijk verkrijgbaar is voor *f* 1,50; terwijl de geheele jaargang 1856, 12 boekdeeltjes, slechts *f* 3,00 kost.

Jammer dat plaatsgebrek ons niet vergunt, al de in den jaargang 1857 verschenen werken breedvoerig te bespreken. Een woord toch over het laatst verschenen werkje, dat ons in handen is gekomen. Het is een dier belangwekkende en goede werken, zooals de gravin de la Rochère ze weet te schrijven; een boek, dat zijn bestaan verschuldigd is aan de herinnering aan een bloe- [illegible] dat ons tevens deugden en een christelijken heldenmoed doet aanschouwen, die de ziel te midden dier treurtooneelen een zoeten troost schenkt. De titel van dat werk luidt: *De familie Taupyn.* Episode uit den vendeeschen oorlog. Naar 't Fransch van de gravin E. de la Rochère; en 't is weder met eene *schoone houtgravuur* voorzien. De Schrijfster heeft hare helden en martelaren hier niet gekozen onder de Cathelineau's of de la Rochegaquelin's; de groote zelfopofferingen en beroemde personaadjes zijn in haar oog niet alleen waard geboekstaafd te worden, maar zij heeft die gezocht in de nederigste en zedigste standen. De geschiedenis der familie Taupyn geeft aan de Schrijfster de gelegenheid, om den toestand der koningsgezinde Katholieken in 1793 met de levendigste kleuren te schetsen, en de deugden te doen bewonderen van die mannen, die men als wilde dieren behandelde, en van die vrouwen, die zoo edelmoedig hun leven wisten ten offer te brengen voor hun geloof en het behoud hunner broeders. Dit verhaal zal den lezer boeijen en stichten tevens.

Met genoegen hebben wij ook gezien, dat de uitgever niet alleen getrouw blijft aan zijn prospektus, maar meer doet dan hij verpligt is, meer levert dan hij heeft beloofd. Immers, de 3 laatste werken prijken met eene *houtgravuur*, en wij durven verwachten — zonder daar hoegenaamd eene verpligting van te maken — dat ook de volgende deelen met eene houtgravuur versierd zullen zijn. Dit zal gewis de *Leesbibliotheek* in waarde doen stijgen, en menigen liefhebber van goede lektuur aansporen, om die onderneming door zijne inteekening te schragen. De keuze der werken verdient die ondersteuning ten volle, en wij bevelen deze *Leesbibliotheek* aan iedereen aan.

Men vergete het overigens niet: nimmer is de leeslust sterker geprikkeld geweest dan in onze dagen; 't is, als het ware, eene behoefte geworden. En zien we van uit den vreemde en rondom ons zulk eene massa romans en vlugschriften onder allerlei verlokkende titels tot ons komen, dan meenen we niet beter te kunnen doen dan de leesgierige menigte de inteekening aan te raden op deze *Leesbibliotheek*, waarin men, voor slechts DRIE GULDEN 's jaars, eene schoone verzameling van werken ontvangt, die onder alle opzigten goed zijn.

Gaarne zeggen wij der Redaktie dank voor haren ijver en voorzigtige keuze. Zij heeft zich loffelijk van hare taak gekweten en ons waarborgen gegeven, dat zij het aangename met het nuttige weet te paren. Zij heeft getoond dat het haar ernst was, toen zij vóór twee jaren zeide, dat haar doel was eenen dam op te werpen tegen den vernielenden vloed van zedelooze en ongeloovige geschriften, die, helaas! ook ons Vaderland overstroomen, en de belooning voor hare moeijelijke taak zal zij ongetwijfeld vinden in de overtuiging, dat zij volgens hare krachten tot de verspreiding van het goede heeft bijgedragen.

Wij wenschen derhalve den verdienstelijken uitgever een ruim debiet. Dit toch alleen kan hem in staat stellen, om *twee duizend bladzijden druks*, daargelaten nog de houtgravuren, voor den ongeloofelijk lagen prijs van DRIE GULDEN te leveren. En wij zouden het zeer betreuren, indien zulk eene uitgave, die geroepen is om veel goeds te stichten, bij gemis van een genoegzaam getal Inteekenaren, zou moeten gestaakt worden. Daarom hebben wij deze *Leesbibliotheek* in het kort willen bespreken.

Vrijdag ll. werd eene vergadering gehouden van het komitté der houders van Spaansche 3 pct. Uitgestelde Schuld van 1831, die met de tegenwoordigheid vereerd werd van Z. Exc. den baron Sirtema de Grovestins, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Nederlanden bij het spaansche hof. Deze hooggeachtte staatsman, heeft sedert eene reeks van jaren de buitenlandsche schuldeischers van Spanje in het algemeen, met raad en daad krachtig ondersteund. Voor dit nieuwe blijk van welwillendheid, alsmede voor de voortdurende volijverige werkzaamheid van baron Grovestins, ten behoeve van zoo vele zijner bij de Uitgestelde Schuld van 1831 betrokken landgenooten, werd door den voorzitter namens het komitté, aan Z. Exc. hartelijken dank betuigd. Nadat vervolgens eenige gewigtige mededeelingen door den heer Grovestins goedgunstig aan het komitté waren gedaan, is besloten om, zoodra een nieuw bestuur te Madrid zal zijn gevestigd, zich aan den prezident van ministerraad, alsmede aan den minister van Financiën te adresseeren, ook zoo mogelijk andermaal gedelegeerden naar de spaansche hoofdstad te zenden en komittés in België, Duitschland en Frankrijk tot het nemen van gelijke maatregelen aan te sporen. Voorts zal door het komitté met volharding daarop worden gewerkt, dat, zoolang de spaansche Regering niet zal zijn nagekomen hare dikwerf gegeven beloften om de Uitgestelde Schuld van 1831 op billijke grondslagen te regelen, elke nieuwe spaansche leening van de beurzen zal worden geweerd.

Bij den hoofd-kommissaris van policie te Rotterdam, is van den konsul van Groot-Brittanje, een gedrukt berigt ontvangen, waarvan eene vertaling hieronder volgt, met het verzoek daaraan de meest mogelijke publiciteit te geven: »£ 300 belooning. Aangezien in den morgen van Vrijdag, den 9den Okt. jl. op eene der uitstekende hoeken van de Waterloo-Bridge te Londen, gevonden is een reiszak, inhoudende gedeelten van een menschelijk ligchaam, van het mannelijk geslacht, hetwelk naar het uiterlijk van de daarbij bevonden kleedingstukken te oordeelen, is vermoord, zoo looft het engelsche gouvernement eene belooning van 200 pd. sterl. uit aan die persoon of personen, welke zoodanige informatiën en bewijzen kunnen mededeelen, als tot de aanhouding of overtuiging van den dader of de daders zouden kunnen leiden, en eene belooning van 100 pd. sterl. aan die persoon of personen, welke zoodanige mededeeling zouden kunnen doen, als tot de herkenning en aanhouding van den persoon of de personen zouden kunnen leiden, welke bovenvermeld voorwerp daar ter plaatse nedergelegd hebben. De min. v. Binnenl. Zaken zal iederen medepligtige, geen persoon zijnde, die den onderhavigen moord heeft gepleegd, en welke zulke aanwijzingen zal doen, als tot de overtuiging van een of meer der schuldigen kunnen leiden, aan H. M. tot gratie voordragen. Beschrijving van de gevonden voorwerpen; Een reiszak van brusselsch patroon, groot van stuk gewerkt met bloemen, vergeetmijnietjes, rozen en bladeren, lederen bodem, zijden en handvatsels, op een waarvan het getal 48 in inkt; een bruine overjas met eene rij knoopen gevoerd met alpaca wijde mouwen, gevoerd met roode zijde, met twee achterzakken en een borstzak, een zwarte rok, gevoerd met zwarte zijde, de mouwen met wit katoen, met laken sluitknoopen en borstzakken, een zwart laken vest, gevoerd met zwart, van achteren met een gesp, een broek van wollen stof militaire snede, met lichte koperen knoopen, de broeksband gevoerd met geel katoen, een paar elastieke broek-draagbanden, een met een koperen en een met een beenen knoop; in een der knoopgaten bevindt zich een stukje draad gehecht, hetwelk een bijzonder kenteeken schijnt te zijn van de waschvrouw; een katoenen hemd met linnen halskraag, een stuk zwarte zijde met blaauwe heg, een paar gebreide sokken, omtrent twintig yards naai-garen en eenige eindjes touw. Al de kleeding schijnt te zijn van vreemd fabrikaat. Op Donderdag den 8 Okt. jl., omstreeks 11½ ure, is eene vrouw gezien, van 50 à 60 jarigen ouderdom, kort en dik, met tanige kleur gekleed met zwart zijden mantel, satin de laine of zijden hoed, welke de Waterloo-Bridge passeerde van de zijde van het Strand dragende een reiszak, overeenkomende met de beschrevene, en een bruine papieren zak."

Den 20sten Julij jl. is tegen A. L. Eeck, door de arrondissements-regtbank te Amsterdam bevel van gevangenneming verleend, ter zake van moedwilligen doodslag omstreeks de helft van het jaar 1856, door hem in vereeniging met andere schepelingen gepleegd tegen den stuurman Spruit Zeelt. Daar zijne aanhouding, ook met het oog op de vervolging tegen zijne mede-besch. van het hoogste gewigt geacht wordt, zijn de ambtenaren van politie in de zeehavens uitgenoodigd op den terugkeer van het schip *Martha*, waarop hij is aangemonsterd, te letten, alsdan den beklaagde, zoo hij zich aan boord bevindt, in hechtenis te nemen en hem op te zenden aan den officier van Justitie te Amsterdam.

Blijkens een bij het Departement van Marine ingekomen telegrafiesch berigt is Zr. Ms. brik *de Zeehond*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee M. C. van Vreeland, bestemd naar de Middellandsche Zee, in den voormiddag van den 24sten dezer van de reede van Texel naar zee gezeild.

Uit een partikulier schrijven, gedagteekend 13 dezer blijkt, dat het stoomschip *Groningen*, aan boord waarvan zich Z. K. H. de Prins van Oranje bevindt, nog steeds ter reede van Napels lag. Z. K. H. bezocht den 11den Pompeï en bragt er geruimen tijd te midden der overblijfselen van deze als uit den doode verrezen stad door. De hooge reiziger zal, volgens het naschrift van dien brief, van Napels regtstreeks naar Cadix vertrekken en van daar zonder verder eenige havens aan te doen naar het vaderland terug keeren.

Men verneemt uit Napels, dat de prins van Oranje van daar den 18 dezer was vertrokken.

Thans is weder te Deventer een brief vermist, inhoudende behalve twee wissels, een muntbiljet groot *f* 1000, dd. 15 September 1855, n°. 599.

Men verneemt, dat ll. Zondag in de dorpen in den omtrek van Kleef, langs of door welke de spoorweg van Crefeld naar Nijmegen loopen moet, op gebruikelijke wijze in de kerken, na de godsdienstoefening, is bekend gemaakt, dat dezer dagen opmetingen voor den spoorweg zullen plaats hebben, waarbij de ingezetenen verzocht worden alle hulp te verleenen. (*U. Ct.*)

Z. M. heeft mr. G. W. C. D. baron Thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg, op zijn verzoek eervol ontslagen als burg. der gemeente Haskerland; in te gaan met 1°. November a. s. alsmede benoemd tot sekr. der gem. Ottoland en Peursum J. D. van Slijpe.

DELFT, 24 Oktober. De prijzen der kaas waren heden *f* 15 a *f* 18 per 100 Ned. ℔. Aanvoer 54 stapels, wegende 12,887 Ned. ℔.

HOORN, 23 Okt. Heden deed de arrondissements-regtbank uitspraak in de zaak van den cipier van het huis van arrest, die dezer dagen te regt stond als aangeklaagd wegens mishandeling van een gevangene en tegen wien het openbaar ministerie eene gevangenistraf van twee jaren en eene geldboete van *f* 100 eischte; de regtbank veroordeelde hem tot eenzame opsluiting voor den tijd van vier weken, afzetting van zijnen post en tot eene geldboete van *f* 100. (*H.*)

— Op de markt alhier werden 257 stapels kaas aangevoerd, wegende 61.929 Ned. ℔. Prijs der kleine gras *f* 27.50; kommissie *f* 26.75.

LANGSTRAAT, 23 Okt. Eenigen tijd geleden hield *de Fakkel* een zegevierend artikel in »over de ontdekking eener »»geheime zeepziederij in een klooster te Oudenbosch"" door ambtenaren der belasting." *De Fakkel* zal zich niet weinig verheugd hebben met deze belangrijke stof voor hare liefde-ademende lettervrucht; al blijkt het later dat van die geheele *clandestine* zeepmakerij niet met al bestaan heeft, zij zal zich wel wachten de waarheid te ontdekken, en, hoezeer hare *duizend en een* oneerlijkheden er met eene door zal vermeerderd zijn, geen nood! het verhaal zal zijn effect doen, den goedgeloovigen lezers zal het steeds tot schraging hunner vooroordeelen als een evangelie worden voorgehouden.

Ziehier wat van die »geheime zeepziederij" is. Men weet dat het gestigt der Broeders van St. Louis te Oudenbosch eene aanzienlijke en gerenommeerde kostschool bezit. Nu had zeker bleeker uit een der hollandsche »steden," die een zoontje op gemelde kostschool had, de broeders bekend gemaakt met de wijze om een soort van zeep te verkrijgen, waardoor het gewasschen goed voor geel worden bewaard bleef. De bleeker had er zich jaren van bediend, zelfs onder de oogen van hoofdambtenaren der belasting, die er geen strijd met de wet in zagen, uithoofde de zeep verkregen werd door de eenvoudige ondereenmenging (zonder zieden of koken) van eenige bestanddeelen, waarvoor, zoo als ze in 't Vereenigd rijk ... belastingen waren betaald.

De regtbank van Breda, waarbij de zaak was aangebragt, heeft bij breed gemotiveerd arrest, den direkteur van bovengenoemd gestigt dan ook van alle regtsvervolging ontslagen. Als advokaat was voor den beklaagde opgetreden mr. J. J. Loke van Breda. (*Arnh. Ct.*)

TILBURG, 23 Okt. Men verneemt, dat nog dezer dagen een aanvang zal worden gemaakt met den aanleg van twee kapitale wollen stoffenfabrieken, welke beide door stoom zullen worden gedreven; ten einde ten allen tijde genoegzaam water voorhanden te hebben, waaraan in den loop dezes jaars werkelijk behoefte heeft bestaan, is het voornemen om bij eene der fabrieken een artetischen put ter diepte van 320 rijnl. voeten te doen boren, waarmede, zoo men wil, eerstdaags een begin zal worden gemaakt. (*H.*)

MAASTRIGHT, 23 Okt. Onze stad is gisteren vereerd geworden door het bezoek van HH. DD. HH. de Bisschoppen van Luik en Brugge, die afgestapt zijn bij den heer pastoor en deken der St. Servatius-kerk, en na deze zoowel als de H. O. L. V. kerk bezocht te hebben, zijn zij in den achtermiddag vertrokken, zeer voldaan over al de oudheden en kunstvoorwerpen, die zij in deze kerken hebben ontmoet. Zij hebben voor al de kostbare relieken bewonderd, welke in de H. Servatius-kerk bewaard worden.

LUXEMBURG, 23 Okt. De *Courrier du Luxembourg*, het eenige blad der oppozitie, is, wegens zijne strekking, voor den tijd van drie maanden geschorst geworden, met intrekking gedurende dien tijd van aan den drukker verleende vergunning. (*Triersche Zeit.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Okt. Er wordt nu met zekerheid beweerd, dat de bijeenkomst der konferentie, die over het vraagstuk der Donauvorstendommen zitting houden moet, half-November zal plaats hebben.

— Een brief uit Chunderlghnut van 8 September, door den zendeling Don Francisco Pozzi aan zijn ouders geschreven, geeft een duidelijk bewijs van de overmagt van het Katholicismus zelfs op de meest opgewonden Indiërs. Deze brief luidt aldus:

»Ik heb u in mijn vorige brieven tijdingen gegeven van de twee kloosters van Agra en Sindana. Nu hebben wij er ook ontvangen van een derde, dat van Sealkote, op 500 mijlen noordwestelijk van Agra, en dat niet ver van den Himalaya gelegen is. Toen de inlanders aan dezen kant opstonden, waakte de Voorzienigheid op bijzondere wijze over de aan God toegewijde maagden. Aldus zag men de oproerlingen-zelven, die den Europeanen vijandig gezind waren en ze allen dood wenschten te zien, zorg dragen voor de geestelijke Zusters. Zij verdedigden en geleidden ze om ze een schuilplaats in het fort te bezorgen, werwaarts alle Europeanen in verwarring en wanhoop heen snelden. Allen kwamen er niet, want ik weet niet hoeveel hunner op deze vlugt werden gedood; maar de geestelijke Zusters, door de muitelingen omringd, werden door hen tot de poort van het fort begeleid. Zoodanig luidde het verslag, door deze vrouwen aan haar Zusters te Bombay gezonden. Het hart des menschen is in Gods hand; hij kneedt het naar Zijn wil. Tot dus verre schijnt bij den opstand slechts een zendeling gedood te zijn, en wel Pater Zacharias te Meerut."

ENGELAND.

LONDEN, 24 Oktober. De *Times* gispt het o. i. bestuur te Kalkutta van onlangs aan de militaire hoofden der legerkorpsen bevelen te hebben gezonden, waaraan zij zich omtrent de, den oproerlingen op te leggen, straffen moeten houden.

Volgens dit blad is het afkondigen van bevelen, die ten doel hebben de straffen te verzachten en te verminderen, in de tegenwoordige omstandigheden niets anders dan aan de generaals te verklaren, dat men in hun regtvaardigheidsgevoel geen vertrouwen stelt en men hen voor woeste en hardnekkige mannen houdt, die voor geen gevoelens van menschlievendheid vatbaar zijn. Dit is afkondigen, dat men er voor vreest, dat deze legerhoofden aan zich-zelven overgelaten, alle lieden die zij ontmoeten aan den slagting overleveren en het land, dat zij doortrekken, te vuur en te zwaard verwoesten zullen.

De *Times* is van oordeel, dat het niet waarschijnlijk is, dat de engelsche generaals, welke in Indië strijden, te weinig achting voor zich-zelven hebben om hun naam door gruwelijke en bloedige handelingen te bezoedelen. Het is mogelijk, zegt dit blad, dat de engelsche soldaat somwijlen zijn toevlugt neemt tot een wreede regtvaardigheid, als hij leest dat de vrouwen en kinderen zijner landgenooten verworgd zijn, te midden van hevige folteringen; maar wat de generaals betreft, deze hebben geen bevelen noodig om ten allen tijde de militaire justitie met kalmte en beleid uit te oefenen; en wanneer overigens een land onder de krijgswet valt, moet men de wet haar vrije werking laten.

Het engelsche blad erkent, dat, in sommige omstandigheden, het aan elken generaal onmogelijk is de woestheid zijner soldaten of den hartstogt van een ontvlamd en zegepralend leger te weerhouden, maar het zijn niet de bevelen van den landvoogd te Kalkutta, die dit kwaad zullen verhelpen. Deze hooge ambtenaar had, volgens den *Times*, veel beter gedaan, meer vertrouwen te stellen in de generaals der Koningin, welke in Azië bevelen, en drukt overigens de overtuiging uit, dat de militaire hoofden alles zullen doen wat van hen afhangen zal om zooveel mogelijk te vermijden wat wreedheid zou kunnen heeten.

— De redevoeringen over Indië zijn tegenwoordig aan de orde van den dag. Thans heeft het parlementslid H. Drummond zich laten hooren, doch geene nieuwe denkbeelden ontwikkeld; hij was van oordeel, dat wel de aanleggers van den opstand met den dood behoorden te worden gestraft, maar niet dat er teregtstellingen bij massa zouden plaats hebben.

— De parijsche korrespondent van den *Times* zegt, dat onder de kandidaten voor den eventueëlen troon der Donau-vorstendommen ook genoemd wordt de hertog van Oporto, broeder des Konings van Portugal.

— Dezer dagen is, bij gelegenheid van de behandeling eener zaak van bankbreuk, weder eene wisselruiterij of zwendelarij, ten bedrage van £ 200,000, aan het licht gekomen. Daarbij waren zoowel vrouwelijke als mannelijke bedienden gebezigd tot het accepteren van wissels onder verdichte namen, alsmede jongens van 16 à 18 jaren, als handelende op volmagt van anderen. Tevens bleek het, dat de personen bereid waren wissels tot elk bedrag en welk getal ook te accepteren, tegen betaling van 1 sh. per wissel. De *Times* vestigt de aandacht op het verderfelijke van zulke voorbeelden, naar aanleiding van de verklaring door een der bedienden afgelegd, die bevreesd was zijne betrekking te verliezen, indien hij geweigerd zou hebben in het bedrog behulpzaam te zijn.

— Men zegt, dat de politie op het spoor is van de vrouw die den zak droeg, waarin zich de ledematen van den, onlangs vermoorden jongman bevonden, daar dezer dagen eene vrouw, die aan de andere zijde der brug woonde eensklaps verhuisde.

— Men beweert dat de handelstijdingen uit Amerika ontvangen, nog veel onrustbarender zijn dan die met de vorige mail.

— De gevolgen der finantieële rampen in de Ver. Staten, doen zich hier te lande sterk gevoelen met opzigt tot den uitvoer daarheen, en de stoomboot die heden Liverpool verlaat, neemt slechts 80 tonnenlast naar New-York mede.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Oktober. Keizer Frans Jozef moet na de bijeenkomst te Weimar zeer geaarzeld hebben om de exklusieve en hartstogtelijke staatkunde van graaf Buol te blijven volgen, maar de ziekte van den Koning van Pruissen en de aanstaande leiding der regeringszaken door den Prins van Pruissen zou langzamerhand verandering in zijn eerste plannen hebben gebragt. Men weet dat die prins een warm tegenstander is der russische staatkunde en men denkt alhier dat, door tijd te winnen het misschien gelukken zal Pruissen van de zaak der unionisten los te maken.

Deze meening, eerst te Londen ontvangen, moet daar echter veld gewonnen hebben, en naar mate de komst van den prins van Pruissen tot de Regering waarschijnlijker geworden is, heeft Oostenrijk te Konstantinopel met meer nadruk te werk kunnen gaan. Wat inderdaad opmerking verdient is, dat de wederoptreding van Redschid juist plaats heeft op het oogenblik, dat de Koning van Pruissen zijn regten overdraagt op zijn broeder.

Deze beschouwingen zijn niet geheel van waarschijnlijkheid ontbloot, maar, gegrond of niet, men denkt algemeen dat de nieuwe *verrassing* in Turkije op het touw gezet, te Compiègne zoowel als te St.-Petersburg zeer ernstig zal worden opgenomen.

In allen gevalle gelooft men met reden dat hetgeen heeft plaats gehad niet dienen kan om de onaangename schermutselingen te doen eindigen, welke tusschen de kanselarijen van Parijs en Londen bestaan.

Eenige dagen geleden is er een buitengewone kabinetsraad gehouden, waarbij behalve de graaf Buol, al de hoofden der departementen deel namen. Men zegt dat er een besluit zou worden genomen omtrent de statuten en organizatie onzer provinciën en de Gemeentewet, die sinds lang met verlangen wordt te gemoet gezien.

Graaf von Buol zal Carlsbad den 30n dezer maand verlaten, om over Töplitz naar Dresden te reizen, waar hij de gravin von Buol zal wachten, die op dat tijdstip van Mannheim terugkeert. Den 10n der volgende maand zal onze minister van Buitenlandsche Zaken zijne portefeuille hernemen.

BERLIJN, 29 Okt. Bij koninklijke kabinetsorder wordt den prins van Pruissen voor den tijd van drie maanden de regering opgedragen. Dit besluit is gegrond op de overweging, dat de Koning zich, volgens de verklaring der geneesheeren, ten minste gedurende drie maanden met

geen regeringsaangelegenheden mag bemoeijen. Gedurende dien tijd is de prins met het opperbestuur belast, tenzij tegen verwachting 's Konings gezondheid vroeger hersteld mag zijn.

In een manifest van den prins aan het het ministerie, verklaart de prins, dat het zijn vaste wil is, met naauwgezette inachtneming der konstitutie en van de wetten des lands, volgens de hem bekende bedoelingen des konings, de regerings-aangelegenheden zoolang te besturen, als Z. M. noodig acht. De prins verwacht, dat het leger, de ambtenaren en alle onderdanen des Konings aan hem, prins, de verschuldigde gehoorzaamheid zullen bewijzen; dat inzonderheid de ministers zoowel gezamenlijk als ieder voor zich-zelven, al de verantwoordelijkheid zullen beseffen die op hen rust. Voorts wenscht de prins, dat alle zoo civiele als militaire zaken op denzelfden voet als tot dusver plaats had, zullen worden voortgezet, hetgeen ook betrekking heeft op adressen en op onmiddellijk aan het hoofd van den Staat gerigte rapporten; zullende alle stukken, op last des Konings, door den prins onderteekend worden.

Ten slotte drukt de prins den wensch uit, dat het Opperwezen hem de kracht moge verleenen, om het tijdelijk bewind tot tevredenheid des Konings en tot heil des lands te voeren, en dat het volkomen herstel der geschokte gezondhid van zijn koninklijken heer hem weldra zal ontheffen van den last, dien hij op koninklijk bevel om den wille des vaderlands op zich genomen heeft.

— Men leest in de *Neue Pr. Zeitung*:

»Niet alleen in Indië loopt het Mohammedanismus te wapen. Wij gelooven goed ingelicht te zijn door het feit te doen kennen, dat in alle steden van den Levant, de handel in wapenen een ongekenden voorspoed geniet. In alle plaatsen van Klein-Azië, Syrië en Egypte merken de Christenen op, dat de muzelman niets zoo zeer beoogt dan zich van wapenen te voorzien. Birmingham en Luik maken schitterende zaken. De ladingen wapenen zijn reeds verkocht vóór dat zij ontscheept zijn. Hetgeen te Kalkutta onder de oogen van den Goeverneur-generaal der Indiën voorvalt, zien de konsuls van Smyrna, Alexandrië enz. in die havens gebeuren.

»De vreedzaamste muzelmannen koopen revolvers. Europa bedriegt zich, wanneer het gelooft dat de Mohammedanen dankbaar zijn voor de hulp, die het aan Turkije heeft verleend. De oosterlingen zien wat te Konstantinopel omgaat slechts met verontwaardiging aan. Heden haat men den Engelschman, den Franschman, den Christen. [illegible] heeft de Christen zich meer ontbloot gezien van regten, of is meer vervolgd geworden, dan sedert de christen-Staten zich als beschermers van het Mohammedanismus hebben verklaard. De hulp, aan de Christenen toegezegd, heeft hen vernederd en de voorwaarden van die hulp schijnen hun een bedreiging tegen het islaismus. Die gevoelens worden niet verborgen; zij openbaren zich overal, en een oogenblik zal voldoende wezen om deze botsing te doen losbarsten. De reizigers en de brieven schilderen den toestand van het Oosten als onhoudbaar af, en denken dat een besluit, van welken aard, ook niet lang zal kunnen uitblijven."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 Oktober.

ONDERTROUWD (22 Okt.): W. C. Timmerman met C. M. C. van Santen, wed.

BEVALLEN (21 Okt.): A. S. Gallay, geb. Bergveld, D. — (22 Okt.): J. C. A. von Hemert, geb. Schumer, Z. - A. M. Luns, geb. Ferieer, Z. - T. van Veen, geb. Fages, Z. — (23 Okt.): S. de Groot, geb. Huldauer, D.

OVERLEDEN (20 Okt.): B. van Straten, 8 m.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55	Livorno	2/m.	f 38½
»	zigt	» 55¾	Napels		» 82
Bordeaux	2/m.	» 54⅞	Petersburg		» 1 72
»	zigt	» 55¼	Weenen	6/w.	» 33¼
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» 35 7/16
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 34 13/16
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» 35⅛
Lissabon	»	» 41	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 41	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		» ⅛

3/m. Parijs 54 9/16.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 24 Okt. Fransche 4½ pc. 90.50; 3 pc. 66.90; [illegible] Spanje 25⅜; 3 pc. id. 37½; Fr. O.-Sp. 675; Rom. Leen. —.

MADRID, 23 Okt. 3 pc. Schuld 39.40; id. 1¼ pc. 27.05.

LONDEN, 24 Okt. Consols op tijd 88¾; Spanje buitenl. 4½ pc. [illegible] 5 pc. 106; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 97½; [illegible] Sard. 5 pc. 89¾; Braz. 101; Peru 4½ pc. [illegible] werk. 18; Mexiko 3 pc. 19; Portugal 3 pc. [illegible] 19½; Venezuela 30; Wissel op Amst. —.—; Hamburg [illegible]

WEENEN, 24 Okt. Met. 5 pc. 80½; Nationale 81¾; Bank-Aktiën 964; Credit Anst. 204¼; Noord-Bahn akt. 171¾; O.-Fr. Spoorw. akt. 277½; Saltzb. 100⅛; Lomb. Venetiaans. 93; Wissel op Londen 10.14; Goud 8½; Zilver 6¼.

BERLIJN, 24 Okt. 4½ pc. Pr. Staatsch. 99; 5 pc. Rusland 104½; Wissel op Londen 2/m. 6Th. 18½; Amst. kort 141⅝; Hamb. 149¾; Petersburg 99½; Diskonto 6½.

HAMBURG, 24 Okt. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 23⅞; Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 92⅝; 3 pc. Mexikanen 8⅝; Vereinsbank 100; Noord-Duits. bank 90¾; Wissel op Londen 3/m. — —; id. kort —.—; Amst. —.—; Diskonto —.

FRANKFORT, 24 Okt. 5 pc. Met. 75; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24⅞; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —; Diskonto 6.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		23 OKT. 4½ u. gebl.	24 OKT. 4½ u.	a	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	103⅝			
Nederl. Bank	4 »				
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62⅝	62 11/16	62⅝	62 11/16
Dito Dito	3 »	75	75⅛		
Dito Dito	4 »	95 15/16	95⅞	96	96
Amortisatie-Syndikaat	3½ »	88⅝	89		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	145	145	145¼	145¼
dito Contant	4½ »	144⅝			
Oost-Ind. Leening	4½ »	93¾			
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »	100			
Maatschappij van Weld.	4 »				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »				
Dito *Rothschild*	2½ »	50¼	50 5/16		
Frankrijk, Certifikaten	3 »				
Spanje, Obligatiën	1¼ »	25 5/16	25	25⅛	25
Dito	3 »		41¾		
Dito Binnenlandsche	3 »	36 15/16	36¾	36 15/16	
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon					
Portugal, Obligatiën	3 »	43 9/16	43⅝	43 11/16	43⅝
Dito 1856	3 »	43¼	43 5/16	43⅜	43⅜
Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en C°*.	5 »	102⅝	103	103⅛	103⅛
Dito bij idem 1828/1829	5 »	102	102¼		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	92½			
Dito bij idem 1840	4 »	84⅛			
Dito bij *Stieglitz*	4 »	84			
Dito Nieuwe	4 »				
Dito 5de Serie	5 »	96⅝	96½		
Dito 1855, 6de Serie	5 »	98¼	98 5/16	98⅜	98 5/16
Dito Adm. te Hamburg	5 »				
Dito dito te Londen	5 »				
Dito dito dito	4½ »	93⅝			
Inschrijv. in Assignatiën	6 »				
Certifikaten van dito	6 »	64½			
[illegible] Spoorweg-Aandeelen	5	[illegible]			
Polen, Aand. 1835, fl. 500		f 153	153½		
Obligatiën	4 pCt.	77⅝	77⅜	77 11/16	77 11/16
Pruissen, Oblig.	4½ »				
Aandeelen 1854	3½ »				
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C*.	5 »				
Dito dito	4 »				
Dito Metalliek	5 »	71⅝	71 9/16	71¾	71 9/16
Dito Rente Amsterdam	5 »	83⅝	83⅜	83 13/16	83 13/16
Dito Nationale 1854	5 »	73⅝	73⅝	73 15/16	73⅝
Dito dito	2½ »	37⅝	37¾		
Weener Bankaktiën		f 1080			
Dito Aand. fl. 250, 1839	»				
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	307	307		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »				
Dito bij *Rotschild*	5 »				
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »				
Dito	3 »				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	97½			
Dito 1839 van £ 100	5 »		96¾		
Dito 1843 » » 100	5 »				
Dito 1852	4½ »				
Sardinië	5 »				
Peru, Geldl. 1854	4½ »				
Dito te Parijs	»				
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	13 13/16	13	13⅞	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »				
Dito Uitgestelde	2 »				
Grenada, Obligatiën	3¼ »	17½	17⅝	17 9/16	17½
Dito Uitgestelde			5 7/16		
Mexiko, dito	3 »	18	18	18 1/16	18 1/16
Nrd. Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A		f 710	710		
Dito dito Lr. B	»				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen		95½	95		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	80⅝	80¼	80⅝	
Louisiana	5 »				
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »				

Sp. Prose 45½, 46.

Handel en variatie waren heden van weinig beteekenis.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6 pCt. Diskonto 6 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 24 Okt. Granen. Rogge 140/2 a St Petersburger f 170.

SCHIEDAM, 24 Okt. Moutwijn f 17.75; Jenever f 23.25; Amst. Proef f 24.50, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling f 0.80 per ketel.

LONDEN, 23 Okt. *Suiker* zeer flaauw en sedert Vrijdag 1 a 2 s. lager. Van W.-I. soorten zijn heden 530 v. verkocht. — *Koffij* zonder kooplust; 250 b. Native Ceylon zijn in veiling opgehouden. — *Thee* flaauw. ord. Congo 13 a 13¾ p. — *Rijst*. Van Bengaal werden 1372 b. in veiling aangeboden, waarvan slechts de helft tot 11 s. verkocht. — *Salpeter* dalende; 300 z. Bengaal 16¼ a zijn verkocht a 41 s.; van Bombay zijn de prijzen 1 s. a 1 s. 6 d. achteruitgegaan. — *Talk* stil, in loco 56 s. 6 d., op het voorjaar 57 s.

HAMBURG, 23 Okt. *Koffij*. De handel was deze week weder zeer beperkt; in het geheel zijn 6000 b. Rio van van 4¼ a 5¾ sch. gedaan, terwijl in veiling 2000 b. BS Rio en Santos met 4¼ a 5½ sch. betaald werden. Men koopt alleen voor behoefte, waarbij men genoodzaakt is de genoteerde prijzen te besteden. — *Suiker* op nieuw 8 a 12 sch. lager. — *Rijst* met weinig omzet, doch vrij goed gesoeteneerd. — *Katoen* stil en prijzen nominaal. — *Huiden* zonder handel. — *Indigo* onveranderd; van 31 k. Beng., gisteren in veiling aangeboden, zijn 26 k. grif verkocht van 4 s 10½ a 6 s.

AVIGNON, 22 Okt. *Meekrap*, de handel is zeer gering, doch prijzen zijn onveranderd; de laatst betaalde is fr. 47 voor Rosis en 50 voor Paluds. Gemalen zonder omgang.

LIVERPOOL, 23 Okt. De verkoopen van van *Katoen* bestonden deze week uit 21,200 b. waarvan 2870 b. voor spekulatie en 700 b. voor Export. Prijzen ⅛ a ¼ d. lager.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 23 Okt. Braunstahl, Hermanus Isaak, en Groenewoud, Susanna, beide Suriname.

HELVOET, 23 Okt. Hoefman, Fop Smit, Tjilatjap, L. v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 24 Okt. Hoogenstraten, Commissaris des Konings, van der Heim, Duinker, Mentor, Biesthorst, Zeevaart, en Smit, Diligence, alle 4 Batavia. - Tjakkes, Theodora Josina, Suriname.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 26 Oktober, in lading naar:

Ludwigsh en Mannh.	F. W. Meeussen, Fortuna.
Duisburg.	H. van Stockum, Nordstern.
Mannheim.	C. Neff, Ocean.
Dusseldorp.	J. Scholten, Hoop op Zegen.
Urdingen en Ruhrort.	J. D. Keuter, Jonge Arend.
Weesel.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Keulen.	A. Weingartz, Cölln N°. 15.
Maintz.	F. Leydecker, Maintz N°. 2.

AMSTERDAM, 22 Oktober, vertrokken naar:

Mannheim.	G. Itschert, Delphin.
Urdingen en Ruhrort.	G. Kivits, Nijverheid.

Rijnhoogte ARNHEM, 23 Okt. 4 p. 0 duim.
KEULEN, 25 » 3 vt. 5 »

[illegible]

Ontvangen van E. V. G. f 2.50.

Advertentiën.

(3789) Heden overleed tot mijne groote droefheid mijne hartelijk geliefde Echtgenoote MARTINA CORNELIA AGNES HARTE, in den ouderdom van 46 jaren en [illegible] maanden, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden.

M. D. VAN LEEUWEN.

ROZENDAAL, 23 October 1857.

Vrienden en bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

(3786) Bij eenen Pastoor, wordt tegen 1° November aanstaande of 1° Februarij 1858 gevraagd eene KEUKENMEID goed kunnende Koken en daarbij een Huiswerk verrigten, enz. Zij die als zoodanig gediend hebben, van goede getuigschriften voorzien, en niet boven de 26 jaren oud zijn, zullen alleen in aanmerking komen. Brieven *franco* onder Lett. OO aan P. J. v. LEEUWEN en ZOON, Magazijn van Schrijfbehoeften, 's Gravenhage.

(37[illegible])

Door omstandigheden uit de HAND TE KOOP,

binnen *Nijmegen* en wel op het beste gedeelte der stad, een solied en goed onderhouden ***HUIS*** met aan ***PAKHUIZEN*** en ***TUIN***, bijzonder geschikt voor **Heerenhuizinge** en tot de uitvoering eener Groote Zaak. Te bevragen *franco*, onder de letter Q., bij Boek- en Courantdrukker LANGENDAM & C°. te *Nijmegen*.

ASSOCIATIE.

Voor Iemand van de R. K. Godsdienst, **10** à **mille** kunnende aanbrengen en zich gedeeltelijk de administratie willende belasten, bestaat er gelegenheid om zich met 1°. Januarij aanstaande te **Associeeren** in eene zeer nette, winstgevende en steeds toenemende Zaak, in eene der voornaamste steden van *Noord-Braband*. Adres onder N° 1858 aan Mej. de Wed. [illegible] Uitgeefster van den *Noord-Brabanter* te 's Bosch. (37[illegible])

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.